

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 47012
Nom: Atenció al pacient patològic
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2280 - Màster Universitari en Optometria Avançada i Ciències de la Visió	Facultat de Física	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2280 - Màster Universitari en Optometria Avançada i Ciències de la Visió	Materias Optativas	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ESTEVE TABOADA JOSE JUAN

RESUM

Aquesta assignatura té com a objectiu dotar l'òptic-optometrista dels coneixements fonamentals per identificar, comprendre i classificar les principals patologies oftalmològiques que es poden detectar en la pràctica diària. Mitjançant un enfocament clínic i pràctic, es revisaran els signes i símptomes clau de les malalties oculars que requereixen derivació urgent, preferent o diferida, així com aquelles que poden quedar sota observació optomètrica. S'ensenyarà a l'estudiantat a diferenciar allò fisiològic del patològic, a interpretar els hallazgos rellevants en l'anamnesi i l'exploració bàsica, i a comunicar-se eficaçment amb l'oftalmòleg per optimitzar l'atenció del pacient.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana disposar de coneixements sòlids en optometria clínica general i de coneixements generals en fisiologia i anatomia ocular.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2280 - Màster Universitari en Optometria Avançada i Ciències de la Visió

Avaluar els casos que requereixen derivació a l'especialista en problemes de patologia ocular.

Comunicar i informar el pacient de tots els actes i proves que es realitzaran i explicar clarament els resultats i el seu diagnòstic.

Conèixer els problemes de la visió d'origen funcional o patològic.

Conèixer els problemes que afecten la superfície ocular i la seua repercussió visual, així com els elements que poden ajudar a protegir-la o reconstituir-la.

Conèixer les patologies de major prevalença amb repercussió ocular.

Fer el diagnòstic diferencial entre el normal i l'anormal.

Identificar quins elements poden ajudar a protegir o reconstituir la superfície ocular.

Informar el pacient de la importància de la prevenció de les condicions que afavoreixen les alteracions de la superfície ocular.

Realitzar una història clínica adequada al perfil del pacient.

Reconèixer signes anòmals relacionats amb patologia ocular.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Tema 1. Examen preliminar, comunicació amb el pacient i obtenció d'informació útil

Aquest tema introdueix l'estudiantat en les habilitats essencials per realitzar una primera valoració clínica eficaç del pacient oftalmològic. S'abordaran estratègies de comunicació per obtenir una anamnesi clara, completa i orientada a la detecció de patologia, així com tècniques per facilitar la recollida de símptomes clau. S'ensenyarà a diferenciar signes funcionals i estructurals rellevants des del punt de vista optomètric i es repassaran les preguntes clau per orientar diagnòstics diferencials o identificar casos que requereixin derivació immediata. També s'inclouran principis bàsics de triaje i categorització del risc visual.

Tema 2. Tècniques d'exploració complementàries

Revisió de procediments avançats per explorar estructures oculars específiques, com la biomicroscòpia amb làmpada de fenedura, la tonometria, la retinoscòpia, la campimetria i les proves de sensibilitat al contrast, adaptant cada tècnica al tipus de patologia sospitada.

Tema 3. Prevenció visual i atenció primària en grups poblacionals especials

Aplicació d'estratègies optomètriques per a la promoció de la salut ocular i la detecció precoç d'alteracions visuals en entorns clínics, escolars i comunitaris. S'adaptarà l'examen optomètric a col·lectius amb característiques clíniques particulars, com persones majors, pacients pediàtrics, persones amb diversitat funcional o malalties cròniques.

Tema 4. Patologia clínica de la superfície ocular i dels annexos oculars

Anàlisi de les alteracions més freqüents de la superfície ocular (conjuntiva, còrnia, pel·lícula lacrimal) i dels annexos (pàrpats, pestanyes, via lacrimal). S'ensenyarà a reconèixer signes externs com hiperèmia, secrecions, edema palpebral, tincions corneals o blefaritis, a diferenciar quadres greus de patologies manejables i a aplicar criteris de derivació.

Tema 5. Patologies intraoculars que provoquen alteracions de la visió

Estudi de les alteracions que afecten el cristal·lí, el gel vítreo i les neuropaties òptiques, amb especial atenció a com identificar a partir de queixes visuals (visió borrosa, miodesòpsies, escotomas) aquelles condicions que requereixen seguiment, derivació preferent o urgent. S'inclou la interpretació del fons d'ull, l'OCT i la retinografia.

Tema 6. Patologia de la retina

Detall de les principals malalties retinianes amb impacte visual, com la degeneració macular associada a l'edat, la retinopatia diabètica i el desprendiment de retina, posant èmfasi en la detecció precoç, la interpretació de proves complementàries (OCT, retinografia, graella d'Amsler) i els criteris de derivació urgent, preferent o crònica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,00
Seminari	10,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	45,00

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura combina classes teòriques i seminaris que pretenen promoure tant l'adquisició de coneixements com la participació activa de l'estudiantat.

Clases teòriques:

S'empra el mètode expositiu (classe magistral) amb suport de material audiovisual (imatges, vídeos i diagrames) projectat, facilitant la comprensió de conceptes i tècniques.

Seminaris:

Es plantegen qüestionaris i resolució d'exercicis basats en els continguts impartits, fomentant el debat i l'aplicació pràctica dels procediments estudiats.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació combina proves individuals i treballs en grup, amb els següents components i ponderacions:

- Examen teòric o teòric-pràctic: avaluació presencial mitjançant proves escrites que poden incloure preguntes tipus test, de desenvolupament o casos clínics. Representa el 80 % de la nota final.
- Avaluació de treballs en grup o individuals: elaboració d'informes, presentacions o revisions bibliogràfiques. La seva ponderació és del 20 % de la nota final.

Aquest sistema de puntuació fa referència només a la primera convocatòria. La segona convocatòria s'avaluarà amb un únic examen teòric que suposarà el 100 % de la nota, sense tenir en compte l'avaluació contínua.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques:

- Kanski J.J., Bowling B. *Oftalmología Clínica: Una aproximación sistemática*. Elsevier España; 2020. ISBN 978-8491130031
- Friedman N.J., Kaiser P.K., Trattler W.B. *The Massachusetts Eye and Ear Infirmary Illustrated Manual of Ophthalmology*. Elsevier; 2020. ISBN 978-0323613323

- Gerstenblith A.T., Rabinowitz M.P. *The Wills Eye Manual: Office and Emergency Room Diagnosis and Treatment of Eye Disease*. Wolters Kluwer; 2021. ISBN 978-1975160753

Referències complementàries:

- American Academy of Ophthalmology. *Basic and Clinical Science Course (BCSC): Section 2 - Fundamentals and Principles of Ophthalmology*. American Academy of Ophthalmology; 2023.
- American Academy of Ophthalmology. *Basic and Clinical Science Course (BCSC): Section 5 - Neuro-Ophthalmology*. American Academy of Ophthalmology; 2023.
- American Academy of Ophthalmology. *Basic and Clinical Science Course (BCSC): Section 12 - Retina and Vitreous*. American Academy of Ophthalmology; 2023.
- Yanoff M., Duker J.S. *Oftalmología*. Elsevier España; 2014 (5.ª ed.). ISBN 978-8491135548.